

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

21.11.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс. – 2025. – 21 лист. Зеленський вшанував пам'ять загиблих під час Революції Гідності. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Президент і перша леді вшанували пам'ять Героїв Небесної Сотні. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. 22 листопада – День пам'яті жертв Голодомору. – Скотнікова О.](#)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Нацкомісія схвалила першу редакцію проєкту стандарту державної мови «Термінологія безбар'єрності». – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 20 лист. Цифри, яких не помітили: що ще показав моніторинг української мови в школах. – Гурак Р.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. У столиці покажуть найкращі постановки року та назвуть лауреатів театральної премії GRA. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. У Києві стартує «Тиждень актуальної п'єси»: програма. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 21 лист. У Чернівцях стартує театральний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 21 лист. Виставу «На Симонових стовпах: Убогий жайворонок» покажуть сьогодні у Патріаршому соборі. – Скотнікова О.](#)

Музика

[NV. – 2025. – 20 лист. Пісня «Не п'яна – закохана» Альони Омаргалієвої потрапила у світовий чарт Shazam. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 20 лист. Дитяточко. Гурт «ДахаБраха» випустив колискову – кліп знімали на тлі «Чорної хмари». – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. Дивіться кліп гурту «ДахаБраха», який розкриває тему незаконної депортації українських дітей. – Джанов Д.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. Сучасний образ України через мистецтво: у столиці презентують міжнародний проєкт «United by Art». – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Миколаєві презентували виставку художніх](#)

виробів «Примхливий листопад». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Херсоні відкрили виставку «Діти Херсонщини передають послання надії українській діаспорі». – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 20 лист. Кохання після кінця світу. На великі екрани вийшов фільм «Ти – космос». – Інф.

Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. «Ти – космос» Острікова – це великий стрибок для кіно й багато маленьких кроків для самого режисера. – Морозов О.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Сумах презентували фотовиставку, доступну для відвідувачів із порушеннями слуху. – Інф.

Література

Інтерфакс. – 2025. – 20 лист. Держпідтримка, закон про єдину ціну і боротьба з піратством – серед пропонуванних книгарями і видавцями шляхів виходу з кризи. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. З початку повномасштабного вторгнення з українських музеїв евакуювали 670 тисяч експонатів – Бережна. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 20 лист. РФ знищує культурну спадщину України: на Чернігівщині пошкоджена садиба Лизогубів. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 20 лист. На Чернігівщині через обстріл РФ пошкоджена садиба Лизогубів. – Інф.; NV. –2025. – 20 лист. Тут зупинявся Тарас Шевченко. Внаслідок удару РФ у селищі Седнів на Чернігівщині постраждала історична Садиба родини Лизогубів. – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. Садиба Лизогубів на Чернігівщині постраждала внаслідок обстрілу. У ній зупинялися Шевченко та Глібов. – Гуржий В.

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. Мистецтво вдячності: столичний музей презентує незвичний проєкт. – Асадчева Т.

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Київський Музей Авангарду на Липській презентував свої перші експозиції. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. В Ужгороді презентували книгу про Горянську ротонду – церкву з розписами майстрів школи Джотто. – Інф.

Релігія

Інтерфакс. – 2025. – 20 лист. Кардинал Гуджеротті не вважає за можливе накладати колективні покарання на релігійні об'єднання в Україні. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. УПЦ МП під час повномасштабної війни втратила понад 5 тисяч релігійних громад. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Сіднеї біля Дерева Голодомору українки вшанували пам'ять жертв геноциду 1932–33 років. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Празі біля меморіалу жертвам комунізму вшанують пам'ять жертв Голодомору. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. Посольство в ОАЕ запрошує митців долучитися до виставки в рамках «Місяця України». – Інф.

Український тиждень. – 2025. – 20 лист. Назвали переможців провідної американської Національної книжкової премії. – Нестелєєв М.

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. Говард Баффет і Тімоті Снайдер стали лауреатами Літературного фонду Пітерсона. – Інф.

Загальні питання

Интерфакс. – 2025. – 21 лист. Зеленський вшанував пам'ять загиблих під час Революції Гідності. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Президент і перша леді вшанували пам'ять Героїв Небесної Сотні. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська у День гідності та свободи вшанували пам'ять українців, які загинули під час Революції Гідності. «... Сьогодні ми згадуємо всіх, хто в різні часи виборював право для України бути вільною, незалежною, сильною державою і хто став для світу символом людської гідності та справедливості», – написав Володимир Зеленський у телеграм-каналі. Він подякував усім, хто б'ється заради України як заради самого себе. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1122334.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4061178-prezident-i-persa-ledi-vsanuvali-pamat-geroiv-nebesnoi-sotni.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. 22 листопада – День пам'яті жертв Голодомору. – Скотнікова О.

Музей Голодомору та Український інститут національної пам'яті звернулись до українців із закликом запалити свічку пам'яті 22 листопада. «Сьогодні, в умовах нової російсько-української війни, ми добре розуміємо, що таке політика знищення: Росія знову вдається до воєнних злочинів і геноциду проти українців. Пам'ять про Голодомор стає частиною нашої стійкості й мобілізації – для боротьби й для перемоги», – пишуть історики. 22 листопада Україна вшановуватиме пам'ять жертв Голодомору загальнонаціональною хвилиною мовчання. Закликаємо: протягом дня відвідати місця пам'яті жертв Голодомору у вашому населеному пункті; о 16:00 зупинитися, вшанувати хвилиною мовчання всіх закатованих голодом та запалити Свічку пам'яті на підвіконні. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119996/>

Мовні питання

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Нацкомісія схвалила першу редакцію проєкту стандарту державної мови «Термінологія безбар'єрності». – Інф.

Національна комісія зі стандартів державної мови на засіданні схвалила першу редакцію проєкту Стандарту державної мови «Термінологія безбар'єрності» з редакційно-стилістичними уточненнями, повідомляє Міністерство культури України у Фейсбучі. Комісія відкриває документ для громадського обговорення, яке триватиме до 17 грудня. «Формування зрозумілої, сучасної та узгодженої термінології безбар'єрності стане важливим інструментом для органів влади, освітніх інституцій, медіа та всіх, хто формує публічну комунікацію», – зауважили в Міністерстві культури. Текст проєкту та деталі обговорення розміщені на сайті комісії. Міністерство закликає громадськість долучатися до обговорення та спільно формувати мову, яка відображає принципи доступності й поваги до кожної людини. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4061139-nackomisija-shvalila-persu-redakciu-proektu-standartu-derzavnoi-movi-terminologia-bezbarernosti.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 20 лист. Цифри, яких не помітили: що ще показав моніторинг української мови в школах. – Гурак Р.

У статті автор аналізує результати моніторингового дослідження стану дотримання мовного законодавства в школах, який оприлюднили раніше і який спричинив значний резонанс – від сумнівів до різних трактувань показників. Він вважає, що про проблеми слід говорити й шукати шляхи їх розв'язання, однак не менш важливо акцентувати увагу й на позитивних тенденціях (а вони залишилися майже непоміченими). Докладно:

<https://zn.ua/ukr/EDUCATION/tsifri-jakikh-ne-pomitili-shcho-shche-pokazav-monitorinh-ukrajinskoji-movi-v-shkolakh.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. У столиці покажуть найкращі постановки року та назвуть лауреатів театральної премії GRA. – Катаєва М.

З 22 листопада по 1 грудня відбудеться фінальний етап сьомого Всеукраїнського театального фестивалю-премії GRA. У Києві є змога подивитися 10 з 14-ти вистав, як київських театрів, так і театрів з Сум, Харкова та Одеси, що номінуються на премію. Переможців назвуть у сімох загальних та сімох індивідуальних номінаціях, що охоплюють режисуру, акторську гру, сценографію, хореографію, музичне оформлення, драматургію та інші ключові складові театального мистецтва. Церемонія нагородження лауреатів Фестивалю-Премії GRA відбудеться 1 грудня на великій сцені Київського національного академічного Молодого театру. На ній оголосять лауреатів та підіб'ють підсумки театального року. Режисерка церемонії – хореографка і перформерка Кристина Шишкарьова, хедлайнер – музичний гурт PROBASS Δ HARDI. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119993/>

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. У Києві стартує «Тиждень актуальної п'єси»: програма. – Катаєва М.

Тиждень актуальної п'єси – драматургічний освітній фестиваль-конкурс, створений ГО «Центр Текст», що з 2011 року щорічно відбувався в столиці. Його завданням є розвиток української нової драми, її популяризація та презентація широкій аудиторії. У 2022 та 2023 роках фестиваль проводили у Львівському обласному академічному театрі ляльок на сцені в укритті. У 2024 – у Національному академічному драматичному театру ім. Івана Франка. З 20 по 24 листопада на камерних сценах Молодого театру та Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка у вигляді перформативних читань буде представлено 10 текстів фіналістів цьогорічного конкурсу та 5 текстів фіналістів конкурсу для молодих драматургів «Тиждень Young», пройдуть публічні дискусії, драматургічні майстер-класи. Перше місце розділили два тексти, отримавши однакову кількість рідерських вподобань:

«Вийти за межу» (Наталка Зарицька) та «Текст для театру» (Антоніна Романова). Також до десятки фіналістів увійшли тексти «Раздуплісь, галава!» (Велімір Гориславець), «Жир» (Аліна Сарнацька), «Нью-Йорк, + 38» (Олександр Жуган), «Макарій із Вальгалли» (Юрій Веткін), «21» (Ольга Мурашко), «Кайло Міллер-молодший. Чорні стібки в темній матерії» (Яр Ворона / Руслан Ярошенко), «Недоторкана» (Катерина Холод / Катерина Ступар), «Будь мужиком!» (Наталія Торжевська). Ці тексти до читань готують режисери, серед яких Тамара Трунова, Микита Поляков, Давид Петросян, Олексій Гладушевський, Ольга Щурська тощо. Цього року фестиваль «Тиждень актуальної п'єси» відновив конкурс для молодих драматургів «Тиждень Young». П'ятьох переможців також буде представлено у вигляді перформативних читань. Це «В тіні героя» (Ярослав Кіналь), «Бамбуковий шест» (Дар'я Гаврилюк), «Троє» (Артем Жарій), «Суд над Богом» (Катерина Войтович), «Художник» (Артем Жарій, А. Здор). Для всіх охочих відбудеться освітня програма. Серед її заходів: лекція режисера, директора – художнього керівника Молодого театру Станіслава Мойсеєва «Досвід роботи з актуальними текстами на національній та міжнародній сцені»; авторський майстер-клас Марисі Нікітюк «Театр як територія змін. Текст як вплив на свідомість»; розмова з Максимом Курочкіним «Феномен драматургії Театру ветеранів»; наукова доповідь «Історичний контекст ветеранської драматургії» драматургині Тетяни Киценко; дослідження «Драматургія війни 2014–2025» докторки філологічних наук Жанни Бортнік та ін. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119994/>

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. У Чернівцях стартує театральний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини». – Інф.

21 листопада у Чернівцях розпочнеться 17-й театральний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини». У Чернівецькій ОВА зазначають, що на сцені Чернівецького театру покажуть найяскравіші вистави, прем'єри та нові інтерпретації відомих творів у постановках провідних театрів України. Зокрема, в основній програмі фестивалю покажуть вистави «Служниця-пані», «Жанна д'Арк», «Каліка з острова Інішмаан», «Буна», «Чума» та «Вечеря з диваком». Дитяча програма «Золоті долоньки» триватиме 23–25 листопада. У ці дні глядачі зможуть побачити постановки «Принцеса А-Чому», «Не бійся, або Як літати небом, щоб хмаринки лоскотали живота» та «Котик і Півник». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4061084-u-chernivcah-startue-teatralnij-festival-komedii-zoloti-opleski-bukovini.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 21 лист. Виставу «На Симонових стовпах: Убогий жайворонок» покажуть сьогодні у Патріаршому соборі. – Скотнікова О.

У Києві до Дня Гідності і Свободи та річниці від дня народження Григорія Сковороди відбудеться особлива культурно-духовна подія. У Патріаршому соборі Воскресіння Христового УГКЦ у Києві покажуть виставу «На Симонових стовпах: Убогий жайворонок» у виконанні Шкільного театру Українського католицького університету (УКУ). Докладно:

Музика

NV. –2025. – 20 лист. Пісня «Не п'яна – закохана» Альони Омаргалієвої потрапила у світовий чарт Shazam. – Інф.

Після української співачки Альони Омаргалієвої «Не п'яна – закохана», яка вийшла 14 листопада, потрапила у світовий чарт Shazam. Пісня опинилася на 112 місці в чарті Top 200 Global. Також вона очолила чарт Топ-100 в Україні Apple Music та Топ-50 (Україна) на Spotify, обійшовши «Японію» Наді Дорофєєвої та «Смарагдове небо» Drevo. Співачка записала трек за участю фольклорного ансамблю «Кралиця». Він став вірусним у TikTok. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/ne-p-yana-zakohana-aloni-omargaliyevoji-potrapila-u-svitoviy-chart-shazam-ta-ocholila-ukrajinski-charti-50562284.html>

NV. –2025. – 20 лист. Дитяточко. Гурт «ДахаБраха» випустив колискову – кліп знімали на тлі «Чорної хмари». – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. Дивіться кліп гурту «ДахаБраха», який розкриває тему незаконної депортації українських дітей. – Джанов Д.

«ДахаБраха» випустив пісню-колискову «Дитяточко». Відеороботу записували на тлі Софії Київської та інсталяції «Чорна хмара», яка представляла Україну на Burning Man 2025. Колискова вийшла у День захисту дітей. До створення відеороботи долучилася команда Black Cloud. В основі художнього відеоряду та анімації стоять картини фронтмена гурту Марка Галаневича. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/koliskova-dahabraha-pisnya-dlya-vikradenih-i-deportovanih-ukrajinskih-ditey-50562291.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/368737-divitsya-klip-gurtu-laquo-dahabraha-raquo-yakiy-rozkrivae-temu-nezakonnoyi-deportatsiyi-ukrayinskih-ditey>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. Сучасний образ України через мистецтво: у столиці презентують міжнародний проєкт «United by Art». – Катаєва М.

25 та 27 листопада у Києві, відбудеться презентація міжнародного культурного проєкту «United by Art» – ініціативи, що об'єднує музику, кіно та мистецтво. Подія включає презентацію трьох міжнародних проєктів, присвячених українській стійкості: відеопрезентація про артоб'єкти Автанділа Гургенідзе (Avtandil Gurgenidze ART) та виставка його картин (Грузія); документальна стрічка «PALYANYTSIA» – мистецький погляд на Україну, що розповідає про свободу, війну та незламну внутрішню силу, режисери: Кадім Тарасов та Юлія Большинська (MUSEcutFILM); проєкти Дарсі Атамана (Канада) – це документальна стрічка «Ukrainian Artists United» канадійського продюсера Дарсі Атамана (Darcy Ataman) та американського фотографа Джейсона Вілгельма (Jason Willheim), а також текстильна артінсталяція «All the

Love We Cannot Bear, Articulated» (автор – Дарсі Атаман), що складається з 30 клаптиків уніформ, вишитих щоденниковими записами українського солдата. Робота була представлена у вересні 2025 року в Нью-Йорку, в офісі UNICEF, у рамках 80-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. Подія відбудеться 25 листопада у КНУ ім. Тараса Шевченка; 27 листопада – у просторі BUDZIRKA. 1 та 3 грудня проєкти представляють у Львові. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120024/>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Миколаєві презентували виставку художніх виробів «Примхливий листопад». – Інф.

У Миколаєві в межах мистецького проєкту «Пори року», присвяченого 125-річчю Центральної міської бібліотеки ім. Марка Кропивницького, відкрили виставку художніх виробів «Примхливий листопад». До експозиції увійшли художні вироби п'яти митців Миколаєва та області: Віктора Хізниченка, Світлани Бойкової-Калюжної, Олександра Рассолова, заслуженої майстрині народної творчості України Тетяни Ульяновіної та Алли Бондарєвої з Баштанської громади. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4060786-u-mikolaevi-prezentuvali-vistavku-hudozhnih-virobiv-primhlivij-listopad.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Херсоні відкрили виставку «Діти Херсонщини передають послання надії українській діаспорі». – Інф.

У Херсоні відкрили виставку «Діти Херсонщини передають послання надії українській діаспорі», на ній зібрали понад дві сотні відвертих дитячих історій, малюнків і відеосвідчень. Проєкт створено за підтримки дитячого психолога Олени Глущенко та документаліста Олексія Сандакова. Як наголошується, Україна вперше відзначає День захисту дітей 20 листопада – в день прийняття Конвенції ООН про захист прав дітей. Виставка надалі подорожуватиме містами України та за кордоном. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4060968-u-hersoni-vidkrili-vistavku-diti-hersonsini-peredaut-poslanna-nadii-ukrainskij-diaspori.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 20 лист. Кохання після кінця світу. На великі екрани вийшов фільм «Ти – космос». – Інф.

20 листопада на великі екрани України вийшов довгоочікуваний фільм Павла Острікова «Ти – космос» про останнє кохання у світі після того, як Земля вибухнула. Головну і фактично єдину роль у фільмі зіграв Володимир Кравчук. На початку повномасштабного вторгнення він вступив до лав ЗСУ. Служив у теробороні, був кулеметником 87 батальйону 106 окремої бригади ТрО. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/film-ti-kosmos-2025-ukrajinska-kosmichna-dramata-istoriya-poryatunku-vzhe-u-kino-50562282.html>

Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. «Ти – космос» Острікова – це великий

стрибок для кіно й багато маленьких кроків для самого режисера. – Морозов О.

Павло Остріков робив свій дебютний фільм «Ти – космос» сім років, а почав працювати над ним – дев'ять років тому, задовго до пандемії коронавірусу та повномасштабного вторгнення РФ. Його фільм – це великий стрибок для української кіноіндустрії та багато маленьких кроків для самого режисера. «Ти – космос» вийшов в український прокат 20 листопада. Видання пропонує інтерв'ю з режисером стрічки. Павло Остріков розповів про пісні Назарія Яремчука й музику як кіномову (з прикладами Джеймса Ганна й Едгара Райта); про стрічку та про персонажів; про переживання через довгі дев'ять років роботи над фільмом. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/movies/368721-laquo-ti-ndash-kosmos-raquo-ostrikova-ndash-tse-velikiy-stribok-dlya-kino-y-bagato-malenkih-krokov-dlya-samogo-rezhisera>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Сумах презентували фотовиставку, доступну для відвідувачів із порушеннями слуху. – Інф.

У Сумському обласному художньому музеї презентували фотовиставку литовського митця Вадима Шамкова «Мій музей». Гостям представили серії «Клуб борід та вусів» і «Люди працюють». Експозицію підготували у форматі, доступному для відвідувачів із порушеннями слуху. За допомогою перекладу жестовою мовою організатори створили простір, де мистецтво однаково доступне для всіх незалежно від особливостей сприйняття. Переклад жестовою мовою здійснювала перекладачка, амбасадорка з інформаційної безбар'єрності на Сумщині Nina Ostrovska за сприяння БО «МБФ Фундація друзів України». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4060975-u-sumah-prezentuvali-fotovistavku-dostupnu-dla-vidviduvaciv-iz-porusennami-sluhu.html>

Література

Інтерфакс. – 2025. – 20 лист. Держпідтримка, закон про єдину ціну і боротьба з піратством – серед пропонованих книгарями і видавцями шляхів виходу з кризи. – Інф.

Власники книгарень і видавці прогнозують кризу в галузі і шукають шляхи пом'якшення загроз, серед пропонованих рішень: державна підтримка, міжгалузевий діалог, закон про єдину ціну і боротьба з піратством. «Економічна криза, в якій ми перебуваємо, стосується більшості галузей. Ми розумію, що книга не товар першої необхідності. На попит впливає багато чого, а не щось одне. Вартість, доступність, асортимент та альтернативи інших книг, вміння залучати та утримувати, маркетинг, державна підтримка, культура галузевих конкурентів», – написав власник книгарні Readeat Дмитро Феліксов в мережі Facebook в коментарях до допису генерального директора видавництва «Фоліо» Олександра Красовицького. На його думку, зараз на порядку денному декілька питань, зокрема те, що державна підтримка галузі потрібна, але її не достатньо, а також співпраця між видавцями та книгарнями. У своєму дописі

Олександр Красовицький запропонував дискусію для пошуку шляхів виходу з кризи у галузі, зокрема за його пропозицією майданчиком для перемовин може стати ГС «Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів» (УАВ). На його думку, предметом обговорення також може стати підготовка проекту закону про єдину ціну, який має включати: електронний реєстр, що веде УАВ, всіх нових позицій та додруків (без зворотної сили на старі накладки) з правом змінювати ціни раз на півроку (квартал) тільки видавцем; заборона зниження цін більше 10% без письмового погодження видавцем; заборона для видавців та розповсюджувачів акцій протягом першого півроку на новинки від дати внесення до реєстру; система штрафів для порушників; умови остаточних розпродажів. «Спільна, максимально жорстка боротьба з піратством та контрафактом. Створення списку тих майданчиків, на яких живуть безперешкодно пірати», – наголосив гендиректор «Фоліо». У свою чергу президент УАВ Артем Біденко зазначив, що спілка працює над тим, щоб показово репутаційно покарати маркетплейси, які продають контрафакт. Як повідомлялося, гендиректорка та співвласниця видавництва Vivat Юлія Орлова заявила, що середня вартість ліцензії для перекладної книги становить 2,5 тис. доларів, а по результату видавництвам залишається 13–15% від кінцевої ціни. Власник книгарні Readeat Дмитро Феліксов вважає, що видавці мають надавати книгарням 40–50% знижки на книги. В той же час гендиректор видавництва «Фоліо» Олександр Красовицький зауважує, що собівартість книжок в Україні вище, а не нижче, ніж в Німеччині, а розрив між нею та роздрібною ціною менше в Україні. Раніше власники книгарень «Сенс» Олексій Ерінчак і Readeat Дмитро Феліксов заявили, що розширення державної програми «Доступні кредити 5–7–9%» на видавців допоможе збереженню галузі. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1122153.html>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. З початку повномасштабного вторгнення з українських музеїв евакуювали 670 тисяч експонатів – Бережна. – Інф.

Унаслідок ворожих обстрілів в Україні пошкоджено близько 1500 об'єктів культурної спадщини, евакуйовано 670 тисяч експонатів. Про це на брифінгу під час робочої поїздки до Запоріжжя повідомила віцепрем'єр-міністр з питань гуманітарної політики – міністр культури Тетяна Бережна. Міністерка зазначила, що фіксація пошкоджених та зруйнованих об'єктів ведеться постійно. Більше того, Україна працює з міжнародними партнерами в плані відновлення деяких об'єктів. Особлива увага приділяється евакуації з прифронтових регіонів у більш безпечні. «З початку року ми евакуювали близько 100 тисяч експонатів, а з початку повномасштабного вторгнення – 670 тисяч, і розуміємо, що не завжди черги евакуації актуальні, ми їх оновлюємо. Часто буває так, що з музею евакуюють спочатку речі, які не становлять мистецької цінності, але колись становили. Також ми бачимо зусилля і відповідальність самих музейних установ евакуювати найцінніше», – сказала Тетяна Бережна. Під час відвідин Запоріжжя міністерка взяла участь у всеукраїнській конференції «Антидот»: Культура та мистецтво в прифронтових

регіонах». За її словами, відбулася змістовна розмова з культурною спільнотою. Посадовиця поінформувала, що під час зустрічі говорили у тому числі і про культурну спадщину. Також Тетяна Бережна побувала у новій підземній школі в Хортицькому районі міста та сьогодні працює перший день. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4060970-z-pocatku-povnomasstabnogo-vtorgnenna-z-ukrainskih-muzeiv-evakuuvati-670-tisac-eksponativ-berezna.html>

Україна молода. – 2025. – 20 лист. РФ знищує культурну спадщину України: на Чернігівщині пошкоджена садиба Лизогубів. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 20 лист. На Чернігівщині через обстріл РФ пошкоджена садиба Лизогубів. – Інф.; NV. – 2025. – 20 лист. Тут зупинявся Тарас Шевченко. Внаслідок удару РФ у селищі Седнів на Чернігівщині постраждала історична Садиба родини Лизогубів. – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 20 лист. Садиба Лизогубів на Чернігівщині постраждала внаслідок обстрілу. У ній зупинялися Шевченко та Глібов. – Гуржий В.

На Чернігівщині в місті Седнів внаслідок російського удару, завданого близько опівночі 19 листопада, була пошкоджена садиба родини Лизогубів – філія Чернігівського обласного історичного музею ім. Василя Тарновського. Про це 20 листопада повідомив у Фейсбуці Департамент культури Чернігівської ОДА. Зазначається, що садиба зазнала руйнувань вибуховою хвилею внаслідок удару РФ. У Департаменті зазначають, що приміщення обстежуватимуть фахівці, аби встановити повний обсяг завданих збитків та визначити, які відновлювальні роботи необхідні. Серед працівників постраждалих немає. Садиба Лизогубів – пам'ятка історії національного значення, пов'язана з одним із найвідоміших старшинських родів Лівобережної України. «Її пошкодження – чергове свідчення цілеспрямованих спроб Росії стерти нашу історичну пам'ять, знищити культурний пласт, який формує українську ідентичність», – додали в Департаменті. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192311/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4060865-na-chernigivsini-cerez-obstril-rf-poskodzena-sadiba-lizogubiv.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/udar-po-chernigivshchini-19-listopada-postrazhdala-istorichna-sadiba-rodini-lizogubiv-u-sendevi-foto-50562216.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/368723-sadiba-lizogubiv-na-chernigivschini-postrazhdala-vnaslidok-obstrilu-u-niy-zupinyalisya-shevchenko-ta-glibov>

Вечірній Київ. – 2025. – 20 лист. Мистецтво вдячності: столичний музей презентує незвичний проєкт. – Асадчева Т.

У Меморіальному будинку Миколи Лисенка триває виставка «Мистецтво вдячності», присвячена масштабному святкуванню 35-річного ювілею творчості композитора, що відбулося 1903 році. Вперше в експозиції представлені експонати з музейних фондів – мистецьки оформлені вітальні адреси, які надсилали Миколі Лисенку українські громади з усієї України та з-

за її меж. На шпальтах тогочасних газет – репортажі, звернення, поетичні присвяти. На обкладинках привітань: акварелі, українські орнаменти та портрети. Серед авторів – Броніслав Гулевич, Гнат Яременко, Володимир Орловський, Микола Уваров, а також гуцульський різьбяр Юрій Шкрібляк. Куратори виставки нагадали, що відлік творчої діяльності Лисенка ведеться з 1868 року – саме тоді він поклав на ноти «Заповіт» Тараса Шевченка. Особливу увагу на виставці приділено географії святкування: адреси надходили з Києва, Львова, Чернівців, Станіслава, Тернополя, Коломиї, а також із Баку, Тифлісу, Кубані, Севастополя. Виставка «Мистецтво вдячності» триватиме до 3 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120013/>

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. Київський Музей Авангарду на Липській презентував свої перші експозиції. – Інф.

Столичний Музей Авангарду на Липській презентував свої перші виставкові проекти – експозиції «Авангард. АРМУ. Історія» та «Авангард. Культур-Ліга». Два виставкові проекти презентували до річниці створення філії Музей Авангарду, Музей історії міста Києва разом із новоствореною філією в межах Avant-Garde Kyiv Fest 2025. У КДМА зауважили, що філія Музей Авангарду була офіційно заснована в листопаді 2024 року як десята філія Музею історії міста Києва. У травні 2025 року Київська міська рада підтримала рішення надати музею приміщення в історичній будівлі на вулиці Липській, яка є пам'яткою архітектури. «Сьогодні ми є свідками реалізації дуже амбітної та масштабної ідеї, яку активно підтримувала та над якою працювала попередня генеральна директорка Музею історії міста Києва Діана Попова. Попри виклики воєнного часу, в Києві відкрили новий музей – Музей Авангарду. Це стало можливим завдяки співпраці митців, колекціонерів, науковців, культурних діячів, міської влади та партнерів. За цей рік нам вдалося пройти шлях від рішення про створення Музею Авангарду до появи перших відвідувачів у його новому приміщенні», – зазначила генеральна директорка Музею історії міста Києва Вікторія Муха. За її словами, команда весь цей час працювала над поповненням колекції, яка нині налічує майже 300 робіт представників різних течій авангарду. Директорка музею наголосила, що виставки «Авангард. АРМУ. Історія» й «Авангард. Культур-Ліга» проходять під одним дахом і демонструють найвідоміші імена українського авангарду, а команда музею продовжує досліджувати тяглість авангардних ідей та відстоювати культурну спадщину від гібридних зазіхань ворога. Так, на виставці «Авангард. АРМУ. Історія» представлені роботи митців-учасників АРМУ – Миколи Глуценка, Марії Котляревської, Оксани Павленко, Василя Седяра, Івана Падалки, Олександра Богомазова, Вадима Меллера, Василя Єрмилова, Віктора Пальмова, Онуфрія Бізюкова, Михайла Бойчука, Олександра Хвостенка-Хвостова, Володимира Татліна, Анатолія Петрицького, Василя Касіяна, Олександра Довгаля, Михайла Жука і Миколи Рапая. Своєю чергою виставковий проект «Авангард. Культур-Ліга» презентує спадок зазначеної єврейської культурно-просвітницької організації. Культур-Ліга діяла в 1918–1924 роках в Україні та

інших регіонах тодішньої російської імперії, до її складу входили українські авангардисти єврейського походження. На виставці представлені роботи таких митців, як Марк Шагал, Мане Кац, Давид Штеренберг, Абрам Маневич, Осип Цадкін та інші. Проєкт реалізується в партнерстві з Посольством держави Ізраїль в Україні, Ізраїльським культурним центром у Києві «Натів», Почесним консульством Держави Ізраїль у Західному регіоні України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4061070-kiivskij-muzej-avangardu-na-lipskij-prezentuvav-svoi-persi-ekspozicii.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 21 лист. В Ужгороді презентували книгу про Горянську ротонду – церкву з розписами майстрів школи Джотто. – Інф.

В Ужгороді презентували видання «Горянська ротонда» – нову книгу відомого мистецтвознавця, ректора Закарпатської академії мистецтв Михайла Приймича. Це перша комплексна наукова праця про найдавнішу муровану пам'ятку обласного центру й один із найстаріших храмів України. З виходом книги та її публічною презентацією автора привітали представники профільних департаментів ОВА, Генерального консульства Угорщини в Ужгороді та Берегові, Закарпатської організації НСХУ, літератори, митці, видавці тощо. Видання вже здобуло високу фахову оцінку, отримавши гран-прі конкурсу «Мистецтво книги», який відбувся у межах «Книга Фесту – 2025». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4061153-v-uzgorodi-prezentuvali-knigu-pro-goransku-rotundu-cerkvu-z-rozpisami-majstriv-skoli-dzotto.html>

Релігія

Інтерфакс. – 2025. – 20 лист. Кардинал Гуджеротті не вважає за можливе накладати колективні покарання на релігійні об'єднання в Україні. – Інф.

Голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський зустрівся у Ватикані з префектом Дикастерії східних католицьких церков, кардиналом Клаудіо Гуджеротті і обговорив особливості релігійної ситуації в Україні і перебіг імплементації закону «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій». Зазначається, що кардинал Гуджеротті наголосив на неприпустимості і моральній невинуватості російського вторгнення в Україну та наголосив на підтримці Святим престолом зусиль міжнародної спільноти, спрямованих на досягнення миру. Також він висловив своє бачення міжцерковних відносин в Україні та зазначив, що погоджується з необхідністю справедливого покарання осіб, у тому числі священнослужителів, які порушують закони держави чи співпрацюють з окупантами, але не вважає за можливе накладати колективні покарання на релігійні об'єднання. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1122003.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. УПЦ МП під час повномасштабної війни втратила понад 5 тисяч релігійних громад. – Інф.

За час повномасштабної війни УПЦ МП втратила контроль над понад 5 тисячами релігійних громад, сказав речник Київської Митрополії ПЦУ митрополит Євстратій (Зоря) під час пресконференції. Він зазначив, що УПЦ МП втратила за ці роки більше 2 тис. релігійних громад, які добровільно перейшли до ПЦУ. Крім того, за ці роки УПЦ МП втратила контроль над релігійним життям щодо тих спільнот, які числяться за ними, але знаходяться на окупованих Росією територіях. За його словами, таких релігійних громад близько 3 тисяч. «Від початку повномасштабного вторгнення Московський патріархат втратив підтримку в рази. Зараз соціологія фіксує приблизно від 4 до 5% наших співгромадян, які підтримують церкву МП. В той час як Православну церкву України підтримують 55% наших громадян», – сказав Євстратій (Зоря). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4060931-upc-mp-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni-vtratila-ponad-5-tisac-religijnih-gromad.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Сідней біля Дерева Голодомору українки вшанували пам'ять жертв геноциду 1932–33 років. – Інф.

Союз українок Австралії вшанував пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932–33 років під час урочистої поминальної служби, яка відбулася вранці 20 листопада біля нового Дерева Голодомору в парку Сентенніал у Сідней. Урочисту поминальну службу очолили голова Союзу українок Нового Південного Вельсу Одарка Брецько та президентка СУА Люба Кваснеця Кай. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4060775-u-sidnei-bila-dereva-golodomoru-ukrainki-vsanuvali-pamat-zertv-genocidu-193233-rokiv.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. У Празі біля меморіалу жертвам комунізму вшанують пам'ять жертв Голодомору. – Інф.

Посольство України в Чехії закликає українську громаду та небайдужих мешканців Праги долучитися до акції вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років та масових штучних голодів. Захід відбудеться 22 листопада, місцем збору стане символічна локація – Меморіал жертвам комунізму в Празі. Посольство просить учасників принести з собою свічки, щоб спільно запалити їх на знак скорботи за мільйонами невинних українців, знищених тоталітарним режимом під час Голодоморів 1921–1923, 1932–1933 та 1946–1947 років. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4060411-u-prazi-bila-memorialu-zertvam-komunizmu-vsanuut-pamat-zertv-golodomoru.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. Посольство в ОАЕ запрошує митців долучитися до виставки в рамках «Місяця України». – Інф.

Посольство України в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ) запрошує українських художників з різних країн долучитися до створення спільної художньої виставки, яка відбудеться в рамках масштабної культурної події – «Місяця України в ОАЕ». За ініціати́ви посольства «Місяць України в ОАЕ» відбудеться у січні-лютому 2026 року. Ця масштабна подія покликана представити сучасну Україну, її культуру, творчість і таланти широкій аудиторії в Еміратах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4060832-posolstvo-v-oe-zaprosue-mitciv-dolucitisa-do-vistavki-v-ramkah-misaca-ukraini.html>

Український тиждень. – 2025. – 20 лист. Назвали переможців провідної американської Національної книжкової премії. – Нестелєєв М.

Національна книжкова премія – найпрестижніша книжкова нагорода США, заснована 1936 року Американською книжковою асоціацією. Сьогодні вночі під час 76-ї церемонії нагородження в Нью-Йорку Національний книжковий фонд оприлюднив переможців премії за 2025 рік у категоріях «Художня проза», «Нон-фікшн», «Поезія», «Перекладна література» і «Література для підлітків». Найкращою прозою визнали роман Рабі Аламеддіна «Правдива історія Раджі Довірливого (та його матері)» (Rabih Alameddine The True True Story of Raja the Gullible (and His Mother)). До цього річного лонглісту прози, крім Рабі Аламеддіна, ввійшли ще дев'ять книжок, серед них: два дебютні романи й одна збірка оповідань. Найкращий нонфікшн написав Омар Ель Аккад «Одного дня всі завжди будуть проти цього» (Omar El Akkad One Day, Everyone Will Have Always Been Against This) – зболений погляд іммігранта на колективний Захід. Найкращою поеткою стала Патрісія Сміт зі збіркою «Наміри грому: нові та вибрані вірші» (Patricia Smith The Intentions of Thunder: New and Selected Poems). Найкращий перекладений роман – іспанка Габрієла Кабезон Камара «Ми зелені та тремтимо» (пер. Робін Майєрс). (Gabriela Cabezón Cámara We Are Green and Trembling). Найкращою підлітковою літературою визнали книгу Данієля Наєрі «Вчитель землі кочівників: історія Другої світової війни» (Daniel Nayeri The Teacher of Nomad Land: A World War II Story). Докладно:

<https://tyzhden.ua/nazvaly-peremozhstv-providnoi-amerykanskoj-natsionalnoi-knyzhkovoi-premii/>

Укрінформ. – 2025. – 20 лист. Говард Баффет і Тімоті Снайдер стали лауреатами Літературного фонду Пітерсона. – Інф.

Відомий американський філантроп Говард Г. Баффет та провідний історик Тімоті Снайдер стали головними лауреатами Літературного фонду ім. Пітерсона у 2025 році. Церемонія нагородження, яка відбудеться 29 листопада в Торонто, відзначить їхній внесок у поширення правди про війну в Україні. Про

це повідомляється на сайті Літфонду ім. Пітерсона, що діє під егідою канадської фундації «Будучність». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4060790-govard-baffet-i-timoti-snajder-stali-laureatami-literaturnogo-fondu-pitersona.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm